Smärre meddelanden och notiser.

Om förekomsten af Anopheles claviger Fabr. **i svenska Lappmarken.** — I tidskriften Hygiea för år 1911 har Dr. Carl Flensburg publicerat en intressant undersökning öfver frossans uppträdande i Sverige under det sistförflutna halfseklet och påvisar där denna sjukdoms så godt som fullständiga upphörande i ifrågavarande land. Han framkastar i denna uppsats, p. 41, bl. a. den förmodan, att *Anopheles claviger* äfven skulle aftagit. Då undertecknad under min vistelse senaste vår i Torne Lappmark var i tillfälle att göra en del iakttagelser öfver denna insekts förekomst därstädes, borde det väl hafva sitt intresse att härom meddela en del uppgifter.

Anopheles synes här öfvervintra och framkommer redan mycket tidigt på våren, långt före de egentliga *Culex*-arterna. Våren 1910 erhöll jag en hel hop exemplar af ordföranden i svensk-norska renbeteskommissionen, statsgeolog V. Tanner. Han meddelade mig, att exemplaren voro infångade i slutet af maj i Abisko-dalen, då ännu rikligt med snö fanns kvarliggande, och att arten hade uppträdt i sådana mängder, att den t. o. m. var mycket besvärande. Våren 1911 var jag själf i tillfälle, att under en längre tid iakttaga samma mygga inom Torne Lappmarks skogsområde. Första gången iakttogs den en ganska solvarm dag den 10 maj invid foten af fjället Jackumus i Vittangi socken. Det var dock endast ett enda exemplar, som kom surrande till mig och satte sig på handen i afsikt att börja suga blod. Vid denna tid var marken ännu så godt som helt snöbetäckt med endast obetydliga barfläckar hufvudsakligast rundt kring trädstammarna. I rikligare mängd iakttogs myggan i slutet af maj, särskildt nära Merasjärvi by i samma socken. En del kvällar, då väderleken var mildare, kunde den genom sitt stickande blifva ganska besvärlig, detta så mycket mera, som dess ljudlösa flykt tillåter den att alldeles obemärkt söka sig till blottade delar af kroppen och här vidtaga med sitt sugande. Vid den tidpunkt, då den började uppträda i större mängd, försiggick isgången på närliggande Merasjärvi och Nangijärvi sjöar. Sparsammare iakttogs arten i Vittangi kyrkoby samt vid Soppero.

Den förekom ända till omkring den 10 juni, då kylig väderlek inträdde och en några dagar senare uppkommen snöyra, som fortfor i flera dagar och som ånyo helt snöbetäckte marken, synes helt och hållet förstört djuren. Den i Lappmarkerna vanliga stickmyggan, *Culex nemoralis*, visade sig för första gången långt senare, nämligen omkring den 22 juni.

Äfven i angränsande delar af finska Lappmarken torde *Anopheles* ej vara sällsynt. Forstmästare J. Montell i Muonio har nämligen meddelat mig, att han flerfaldiga gånger iakttagit den därstädes, troligen äfven den öfvervintrande generationen. När sommargenerationen visar sig, är mig ej bekant. Det kunde ännu framhållas, att alla de af mig iakttagna öfvervintrade individerna äro honor.

I anslutning till ofvanstående må här ännu framhållas, att jag äfven i södra Finland flera gånger varit i tillfälle att iakttaga öfvervintrande honor. I omgifningarna af Helsingfors — Kyrkslätt och Sjundeå socknar — ser man den ej så sällan vintertid i rum, som stått oeldade, och i hvilka vid uppvärmning enstaka exemplar börja flyga omkring. Sådana fall har jag iakttagit i november, december och januari månader. I uthus visar den sig ej så sällan kringflygande redan i mediet af april. Det ser ut, som om de öfvervintrande exemplaren här i sydligare trakter gärna skulle uppsöka boningshus och andra byggnader till den kalla årstiden.

Att denna mygga ej skyr köld, visar dess förekomst vid Lena-floden i Ost-Sibirien. Under en resa här sommaren 1901 iakttog jag den i slutet af juni och början af juli i otroliga massor inom floddalen, men i trakter, där människoboningar på flera breddgrader ej funnos. De iakttagna exemplaren tillhörde naturligtvis sommargenerationen, men det är väl ganska säkert, att äfven de öfvervintrande honorna förekomma vintertid ute i det fria. Hvar och huru öfvervintringen här försiggår, torde dock ej vara närmare kändt.

B. Poppius.
Helsingfors.

Cossus terebra Fabr. trouvée en Suède. — Pendant une visite à Upsal, le 16 juin 1910, il m'est arrivé de trouver sur le tronc d'un tremble un *Cossus terebra* Fabr., mâle, qui vint de sortir de la chrysalide, saillante d'un trou au-dessous.

Från *C. cossus* L. skiljer denna art sig, utom genom mindre storlek, relativt längre och smalare framvingar och bakkroppens likformigt grå färg, genom att hanens antenner icke äro lamellbärande utan försedda med två rader verkliga tänder (*pectinatæ*).

I Nordeuropa skall den förut blott vara funnen en gång vid Åbo. Dess utbredning i Europa i öfrigt sträcker sig enligt Berge-Rebels Schmetterlingsbuch och Spuler: Die Schmetterlinge